

Brusel 6. listopadu 2019
(OR. en)

13595/1/19
REV 1

JEUN 118
EDUC 435
SPORT 89
EMPL 547
SOC 719
DIGIT 160
SUSTDEV 152

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh závěrů Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží – přijetí

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh závěrů ve znění dohodnutém Pracovní skupinou pro mládež na zasedání dne 29. října 2019.

Výbor stálých zástupců se proto vyzývá, aby potvrdil dohodu, již Pracovní skupina pro mládež ohledně znění obsaženého v příloze dosáhla, a aby postoupil předmětné znění Radě pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport k přijetí (na zasedání ve dnech 21. a 22. listopadu 2019) a následnému zveřejnění v Úředním věstníku EU.

**Návrh závěrů Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě
o vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží**

RADA A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍ V RADĚ

UZNÁVAJÍCE, ŽE:

1. V usnesení Rady o strategii Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 se členské státy a Evropská komise vyzývají mimo jiné k tomu, aby podporovaly rozvoj kvalitní práce s mládeží na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni, včetně odborné přípravy určené pracovníkům s mládeží.
2. Rozmanitost a specifika práce s mládeží v členských státech jsou odrazem historického vývoje jednotlivých členských států, jejich sociálně-ekonomických podmínek a kulturních souvislostí, ale také jejich celostátních, regionálních a místních priorit.
3. Navzdory těmto rozdílům však existuje společný základ, pokud jde o potřeby pracovníků s mládeží v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, který vyplývá z dlouhodobé spolupráce v oblasti mládeže v rámci Evropy, ze společných hodnot a celé řady studií, prohlášení, programů, závěrů a doporučení ohledně práce s mládeží¹. Do tohoto společného základu vnášejí užitečné prvky činnosti, jejichž cílem je mimo jiné vytvořit evropskou klasifikaci profesních norem, zmapovat procesy vzdělávání a profesní dráhy pracovníků s mládeží, zvýšit kvalitu práce s mládeží, poskytovat informace o práci s mládeží a podpořit profesní rozvoj pracovníků s mládeží prostřednictvím programů EU a portfolia Rady Evropy týkajícího se práce s mládeží.

¹ Viz odkazy v příloze.

4. Vzdělávání a odborná příprava pracovníků s mládeží by měly být uzpůsobeny tak, aby vyhovovaly konkrétním potřebám a podmínkám v jednotlivých členských státech. Je proto třeba zaujmout k tomuto vzdělávání a odborné přípravě flexibilní, víceúrovňový a meziodvětvový přístup vycházející z potřeb uživatelů.
5. Vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží mohou zajišťovat mimo jiné mládežnické organizace, organizace pro práci s mládeží, organizace pro práci s mládeží na úrovni obcí nebo regionů a další organizace občanské společnosti, jakož i vzdělávací instituce a instituce odborné přípravy, jež nabízejí studijní obory zaměřené na práci s mládeží.
6. Jelikož vzdělávání a odborná příprava pracovníků s mládeží musí být uzpůsobeny vnitrostátním podmínkám, výsledné modely a postupy nejsou nutně přímo přenositelné do jiných členských států.
7. Z nejnovějších studií a průzkumů² vyplývá, že v Evropě je nedostatečná nabídka kvalitního vzdělávání v oblasti práce s mládeží a nedostatečná nabídka odborné přípravy pro pracovníky s mládeží. Chybí rovněž informace a údaje o potřebách v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a o stávajícím poskytování vzdělávání a odborné přípravy v jednotlivých členských státech.
8. Vysoce kvalitní, flexibilní a na praxi zaměřené vzdělávání a odborná příprava pro pracovníky s mládeží, podepřené systematickým výzkumem, jsou klíčovým předpokladem a hybnou silou pro prosazování jak kvalitní práce s mládeží, tak jejího uznávání.

ZDŮRAŽŇUJÍCE:

9. Potřebu vybudovat a poskytovat kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pro pracovníky s mládeží se zohledněním rozmanitosti práce s mládeží v Evropě.

² Viz odkaz 4 v příloze.

10. Potřebu podrobit dalšímu zkoumání procesy vzdělávání a učení u placených i dobrovolných pracovníků s mládeží. Chybějí poznatky o tom, jak jsou formální vzdělávání a neformální učení provázány se skutečnou praxí v oblasti práce s mládeží a jak na tuto praxi pracovníky s mládeží připravují. Je také zapotřebí zmapovat profesní dráhy pracovníků s mládeží a poskytnout podrobnější přehled o řízení mládežnických organizací, organizací pro práci s mládeží a práce s mládeží na úrovni obcí nebo regionů s cílem podpořit učení a odbornou přípravu na pracovišti. Jsou také zapotřebí další informace o tom, jak lze umožnit sdružením a sítím pracovníků s mládeží vzájemné učení, vzájemné poradenství a vzájemnou podporu a posílit jejich postavení v tomto ohledu.
11. Zásadní úlohu, kterou v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží hraje výzkum, jakož i hlediska a přístupy vycházející ze zkušeností a podnětů z praxe.
12. Význam a potenciál vzájemného učení, vzájemného koučování („peer coaching“), mentorování a dozorované a reflektivní praxe ve vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží.
13. Uznávání celé škály kompetencí³, které pracovníci s mládeží potřebují k práci s mladými lidmi s ohledem na jejich měnící se životní situace.
14. Význam toho, aby počáteční a průběžné vzdělávání a odborná příprava pracovníků s mládeží reagovaly na nové jevy, s nimiž se mladí lidé setkávají, jako jsou digitalizace, migrace, změna klimatu, měnící se trh práce, hrozby pro demokracii a lidská práva a zvýšená nejistota, a aby se těmito jevy odpovídajícím způsobem zabývaly.
15. Příležitost zařadit vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží mezi nástroje k provádění cílů evropské politiky v oblasti mládeže a strategií v oblasti práce s mládeží, zejména strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027.
16. Význam vytvoření nebo případně posílení udržitelných struktur a zdrojů pro rozvoj vzdělávání a odborné přípravy pro pracovníky s mládeží v Evropě.

³ Tomi Kiilakoski & Marko Kovačić: Youth work (education) in flux: contemporary challenges in an erratic Europe (Práce s mládeží (vzdělávání) v proměnách času: současné výzvy v nestálé Evropě), zpráva o konferenci EU týkající se mládeže, Helsinky, 1. až 3. července 2019.

VYZÝVAJÍ ČLENSKÉ STÁTY A EVROPSKOU KOMISI, ABY V RÁMCI SVÝCH PŘÍSLUŠNÝCH PRAVOMOCÍ A NA PŘÍSLUŠNÝCH ÚROVNÍCH A S NÁLEŽITÝM ZOHLEDNĚNÍM ZÁSADY SUBSIDIARITY:

17. Na základě stávajícího mapování provedly další výzkum ohledně systémů vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží, které v současné době existují v Evropě, s cílem prohloubit poznatky o dopadu politik, metod a nástrojů vypracovaných na evropské úrovni na oblast vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží v členských státech. Shromažďování informací by mělo být pokud možno prováděno s pomocí dostupných nástrojů, jako jsou Evropské centrum znalostí pro politiku mládeže a portál wiki zaměřený na mládež.
18. Vypracovaly společné pojetí členských států, pokud jde o kvalitní vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží a jejich cíle, a současně podporovaly rozvoj flexibilních, na praxi založených a víceúrovňových přístupů ke vzdělávání a odborné přípravě pracovníků s mládeží, které mohou být uzpůsobeny tak, aby vyhovovaly celostátním, regionálním a místním potřebám a splňovaly očekávání v každém členském státě.
19. Vytvořily rámec pro formální a neformální vzdělávání a odbornou přípravu v oblasti práce s mládeží založený na kompetencích, který bude zohledňovat rozdíly v potřebách odborné přípravy zaměstnaných resp. placených pracovníků s mládeží, osob, jež se chtějí začít věnovat práci s mládeží, dobrovolných pracovníků s mládeží a vedoucích mládeže, a který bude vycházet ze vzájemného učení a využívat digitální učení a další inovativní metody. Tento rámec nebude klást žádné formální požadavky na vzdělávací programy členských států a bude plně respektovat jejich pravomoci.
20. Vybídly členské státy, aby ve vhodných případech zmapovaly na své úrovni kompetence, které jsou zapotřebí při práci s mládeží, jakož i jejich klíčové prvky, a podle toho pak vyhodnotily, aktualizovaly a dále rozpracovaly programy vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží poskytované institucemi vzdělávání či odborné přípravy na místní, regionální nebo celostátní úrovni nebo organizacemi, které poskytují odbornou přípravu pracovníků s mládeží, a to jak v případě počátečního, tak průběžného učení.

21. Vybídly členské státy, Evropskou komisi a příslušné vnitrostátní instituce a zúčastněné strany v oblasti mládeže, aby v zájmu dalšího rozvoje vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží na evropské úrovni spolupracovaly s Radou Evropy, mládežnickými organizacemi a dalšími příslušnými organizacemi a sítěmi.
22. Prosazovaly a usnadňovaly dvoustrannou a mnohostrannou spolupráci, zejména na interdisciplinární úrovni, mezi orgány veřejné správy v členských státech, univerzitami, vzdělávacími institucemi, včetně institucí a organizací odborného vzdělávání, které mají zavedené programy vzdělávání a odborné přípravy pro pracovníky s mládeží a které chtějí takové programy vypracovat.
23. Prosazovaly soustavnou spolupráci mezi veřejnými poskytovateli práce s mládeží a organizacemi občanské společnosti zapojenými do vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží v zájmu výměny zkušeností a sdílení inspirace napříč Evropou. Za tímto účelem by měly být ve vhodných případech využity možnosti nabízené příslušnými programy EU, jako je Erasmus+.
24. Posílily vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků s mládeží, výzkum týkající se práce s mládeží a uznávání neformálního učení v oblasti práce s mládeží nabízením příležitostí k výměně, spolupráci a vytváření sítí prostřednictvím účinného využití možností, jež skýtají programy a fondy EU, jako jsou Erasmus+, Evropský sbor solidarity, evropské strukturální a investiční fondy a programy Horizont 2020 a Kreativní Evropa.

VYZÝVAJÍ EVROPSKOU KOMISI, ABY

25. Do konce roku 2021 prozkoumala možnosti dalšího rozvoje vzdělávání a odborné přípravy pracovníků s mládeží, včetně vypracování doporučení Rady na toto téma.
26. Zajistila zvýšení digitálních kompetencí prostřednictvím neformálního učení a odborné přípravy s přihlédnutím k procesu aktualizace stávajícího akčního plánu digitálního vzdělávání s cílem rozšířit jej na práci s mládeží.

1. Referenční dokumenty

Při přijímání těchto závěrů odkazuje Rada především na tyto dokumenty:

1. Závěry Rady o přístupu mladých lidí ke kultuře (2010/C 326/02);
2. Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o práci s mládeží (2010/C 327/01);
3. Závěry Rady o východním rozměru účasti a mobility mládeže (2011/C 372/03);
4. Evropská komise, Práce s mladými lidmi: hodnota práce s mládeží v Evropské unii (2014);
5. Závěry Rady o podpoře práce s mládeží v zájmu zajištění soudržných společností (2015/C 170/02);
6. Usnesení Rady o podpoře politické účasti mladých lidí na demokratickém životě Evropy (2015/C 417/02);
7. Prohlášení ze druhé evropské konference o práci s mládeží, 27. až 30. dubna 2015;
8. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o úloze odvětví mládeže v integrovaném a meziodvětvovém přístupu k předcházení násilné radikalizaci mladých lidí a boji proti ní (2016/C 213/01);
9. Závěry Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě o podpoře nových přístupů v práci s mládeží zaměřených na identifikaci a rozvoj potenciálu mladých lidí (2016/C 467/03);
10. Závěry Rady o úloze práce s mládeží, pokud jde o podporu rozvoje základních životních dovedností mladých lidí, které usnadní jejich úspěšný přechod do dospělosti, k aktivnímu občanství a do pracovního života (2017/C 189/06);
11. Závěry Rady o inteligentní práci s mládeží (2017/C 418/02);

12. Rada Evropy, doporučení CM/Rec(2017)4 výboru ministrů členským státům Rady Evropy ohledně práce s mládeží;
13. Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (2018/C 456/01);
14. Sdělení Komise o akčním plánu digitálního vzdělávání (COM(2018) 22 final);
15. Partnerství v oblasti mládeže mezi Evropskou komisí a Radou Evropy: Mapping the educational and career paths of youth workers, Part I. Report (Mapování procesů vzdělávání a profesních drah pracovníků s mládeží, část I, zpráva).

2. Definice

Pro účely těchto závěrů Rady se použije tato definice:

„pracovník s mládeží“ je odborník, dobrovolník nebo vedoucí mládeže, který napomáhá při vzdělávání a osobním a sociálním rozvoji mladých lidí a který je motivuje a podporuje v tom, aby se stali samostatnými, aktivními a odpovědnými jedinci a občany. Práce s mládeží je vykonávána podle zásad dobrovolné a aktivní účasti mladých lidí.